

Motion till riksdagen 2024/25:3432

av **Andreas Lennkvist Manriquez m.fl. (V)**

med anledning av skr. 2024/25:173 Riksrevisionens rapport om tillgången till kommunalt vatten och avlopp

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge berörda myndigheter i uppdrag att fördjupa sin samverkan i frågor relaterade till allmänna vattentjänster och vattentjänstlagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge i uppdrag åt lämplig myndighet att vägleda i och följa upp kommunernas arbete med vattentjänstplaner, i syfte att säkerställa att intentionerna med dessa förverkligas, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge i uppdrag till Havs- och vattenmyndigheten att ta initiativ till åtgärder som säkerställer att länsstyrelsernas tillsyn omfattar kommunens hela ansvar enligt 6 § vattentjänstlagen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att länsstyrelserna får de befogenheter och resurser som behövs för att möjliggöra en effektivare tillsyn av allmänna vattentjänster och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt vattentjänstlagen har kommunerna ansvaret för att tillgodose behoven av gemensamma vattentjänster genom allmänna vatten- och avloppsanläggningar (va-anläggningar). I Sverige är ungefär 90 procent av befolkningen ansluten till allmänna vattentjänster. Att avloppsvatten renas på ett säkert sätt är avgörande för människors hälsa och för miljön.

Riksrevisionen har i rapport RiR 2025:2 Tillgången till kommunalt vatten och avlopp – statens insatser för allmänna vattentjänster granskat om statens insatser gentemot kommunerna avseende deras ansvar för att tillhandahålla allmänna vattentjänster är effektiva. Riksrevisionens övergripande bedömning i rapporten är att regeringens styrning inte har varit effektiv i förhållande till kommunerna och deras ansvar för att tillhandahålla allmänna vattentjänster. Med anledning av detta lämnar Riksrevisionen fyra rekommendationer till regeringen. I skrivelsen tydliggör regeringen att man i nuläget inte avser att vidta konkreta åtgärder med anledning av dessa rekommendationer. Man avser i stället att överväga och avvakta eventuella åtgärder och är direkt tveksam till om det finns behov av åtgärder enligt den fjärde rekommendationen om att ge utökade befogenheter till länsstyrelserna.

Vänsterpartiet anser att regeringens passivitet med anledning av rapporten inte är acceptabel. Tillgången på rent vatten är en grundläggande förutsättning för vår överlevnad, och vår fortsatta tillgång på denna nödvändiga resurs kommer att kräva effektiva insatser för underhåll och investeringar inom vatten och avlopp i närtid. Med regeringens fortsatta inaktivitet och försvagning av klimat- och miljöpolitiken riskeras människors trygghet i vardagen. Vi anser av detta skäl att nedanstående åtgärder bör vidtas med anledning av Riksrevisionens rekommendationer till regeringen.

Regeringen bör ge berörda myndigheter i uppdrag att fördjupa sin samverkan i frågor relaterade till allmänna vattentjänster och vattentjänstlagen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Regeringen bör uppdra åt lämplig myndighet att vägleda i och följa upp kommunernas arbete med vattentjänstplaner, i syfte att säkerställa att intentionerna med dessa förverkligas. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Regeringen bör uppdra till Havs- och vattenmyndigheten att ta initiativ till åtgärder som säkerställer att länsstyrelsernas tillsyn omfattar kommunens hela ansvar enligt 6 § vattentjänstlagen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Regeringen bör säkerställa att länsstyrelserna får de befogenheter och resurser som behövs för att möjliggöra en effektivare tillsyn av allmänna vattentjänster. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Andreas Lennkvist Manriquez (V)

Nadja Awad (V)

Isabell Mixter (V)

Vasiliki Tsouplaki (V)

Malcolm Momodou Jallow (V)

Daniel Riazat (V)

Cicie Weidby (V)